

Apologie I.

Hlavou stvořil Bůh nebesa i zemi

o. Václav S. Cigánek, SBM

o. Václav S. Cigánek, SBM

Apologie I. – Hlavou stvořil Bůh nebesa i zemi

Počet stran: 98

Nákladem autora

Kontakt: vaclavsbm@gmail.com

Vyrobil: Projects, s. r. o., Botanická 606/24, 602 00 Brno

V této knize jsou spojeny a upraveny původní tři apologetické články: „*Písmo nebo Tradice*“; „*Nesmrtelnost duše a věčnost pekla – katolická apologie proti adventistům*“ a „*Božství Kristovo ve Starém zákoně*“, které už dřív vyšly na internetových stránkách pravover.cz i jinde.

Odmítání Tradice protestanty, popírání nesmrtelnosti duše adventisty a jehovisty a přehlížení starozákonních proroctví o Božské přirozenosti Mesiáše liberálními teology jsou tři bludy, jejichž společným jmenovatelem je judaizující pojetí křesťanství. Pravdivé křesťanství počítá s osobou Bohočlověka Pána Ježíše Krista a jeho reálným působením v životě člověka a dějinách lidstva.

Objektivní Boží zjevení – apologie katolické Tradice

Je nějaká jistota?

Nemělo by žádný smysl přít se o jednotlivé body křesťanské nauky, pokud se nejdřív nedohodneme na tom, co je pro nás v otázkách křesťanské víry základní autoritou. Je to Bible nebo je to Tradice? Anebo je tou rozhodující autoritou papež či koncil či jiná církevní instituce? Anebo je rozhodujícím naše vlastní pochopení pravd víry či nějaký vnitřní cit anebo, jak někteří zdůrazňují, osobní osvícení Duchem svatým? Tuto otázku si rozhodně musíme ujasnit, jinak se při hledání pravé víry nebudeme moci nikam posunout.

Může ve věcech náboženské víry existovat nějaká jistota? Může vůbec člověk poznat pravdu o Bohu a o konečném cíli své existence? Nejen nevěřící, ale i většina křesťanů, vám řekne, že náboženství je věcí víry, protože se týká toho, co nemůžeme exaktně prozkoumat a dokázat, a tedy tomu musíme „jenom věřit“. Tito lidé myslí a mluví, jako by se víra a jistota vzájemně vylučovaly. To je však velký omyl! Skutečná

křesťanská víra znamená tu nejpevnější jistotu o věcech, které sice nemůžeme poznat přirozeným způsobem, ale poznáváme je na základě Božích zásahů do našeho přirozeného světa, tedy na základě Božího zjevení.

Apoštol Jan ve svém prvním listu mluví o jistotě snad v každé větě. Slova jako „víme“, „poznáváme“, „rozeznáváme“, „vyšlo najevo“, „spatřili jsme“, „máme plnou jistotu“ – se zde opakují celkem třicetkrát! Apoštol zde mluví o dvojím druhu jistoty – vnější a vnitřní – a jedno se potvrzuje druhým. Říká: „...co jsme slyšeli, co jsme na vlastní oči viděli, na co jsme hleděli a čeho se naše ruce dotýkaly, to zvěstujeme...“ (1J 1,1). To je ta vnější jistota – slyšeli jsme, dotýkali jsme se, je to něco, co se odehrálo před našima očima, něco veřejně známého a prokazatelného. A právě takovým veřejně známým a doloženým věcem se věnuje apologetika. Kromě jistoty tohoto druhu mluví ale apoštol Jan i o jistotě plynoucí z osobního vnitřního osvětlení křesťana. Říká: „Jeho pomazání vás učí všemu, a je pravé a není to žádná lež; jak vás vyučil, tak zůstávejte v něm.“ (1J 2,27). „Kdo věří v Syna Božího, má to svědectví v sobě.“ (1J 5,10). Tím pomazáním, které nás učí, je Duch svatý, který křesťanovi osobně zjevuje Ježíše a jeho spásu – ujišťuje nás, že Bůh nám odpustil, protože Pán Ježíš za nás zemřel. Ano, Duch svatý skutečně „svědčí našemu duchu,

.....

.....

.....

pravdu. Rozhodující autoritou v otázkách víry a cesty k věčnému štěstí je Boží zjevení. Máme-li věřit nějaké tradici, pak jen proto, že je Bohem zjevena. Máme-li věřit Bibli, máme jí věřit z téhož důvodu: protože je Božím zjevením. Máme-li věřit nějaké lidské autoritě vykládající pravdy víry, pak jen proto, že je vykládá v souladu s Božím zjevením. A máme-li nějaké osobní zjevení čili vnitřní osvětlení ve věcech víry, pak toto naše soukromé poznání pochází od Božího Ducha jedině v případě, že se shoduje s tím, co už Bůh zjevil i veřejným a všemu lidstvu přístupným způsobem a že neodporuje zdravému rozumu.

Je zjevení možné?

Někdo ale řekne: „Pro mě není autoritou ani Bible, ani Tradice ani žádný církevní představitel. Nevěřím na žádná Boží zjevení...“ Anebo, jak mylně soudil A. Exupéry: „Čeho se mi tedy dostane, když vím, že není tvou starostí, ani neodpovídá tvé důstojnosti navštěvovat mne v mé rovině, a když nic neočekávám ani od loutkového divadla archandělských zjevení?“²

² Citadela 137. Podle: https://eldar.cz/myf/txt/exupery_-_citadela.

.....

.....

Skutky apoštolské a jiné historické prameny a všichni za evangelium položili život.

Jak víme, co Ježíš učil?

Kritik ale namítne: Jak můžeme vědět, co Ježíš a apoštolové konali a co učili a jak žili a zemřeli? Můžeme to vědět úplně stejně, jako víme o činech a slovech jiných významných historických postav, ba daleko lépe a jistěji. Co bylo obsahem učení Pána Ježíše a jeho apoštolů, víme díky tomu, že Bůh sám se postaral, abychom to vědět mohli. Bůh se postaral, abychom jeho zjevení lidstvu měli doloženo spolehlivými historickými důkazy lépe než kteroukoliv jinou historickou událost. Působení Pána Ježíše a apoštolů se nedálo někde v ústraní, ale na veřejnosti v izraelském národě, který byl velmi vzdělaný a kultivovaný. Dospělí muži zde zpravidla uměli číst a znali obsah Mojžíšova zákona. Mluvili aramejsky a řecky, mnozí rozuměli i hebrejštině a latině. Palestina byla od r. 63 př. Kr. římskou provincií, a římská říše v té době byla na vysoké kulturní i technické úrovni porovnatelné s evropskou civilizací 15. st. po Kr. Že bylo Ježíšovo působení všeobecně známo vyjádřil apoštol Petr ve svém kázání pro římského setníka Kornelia a jeho rodinu a přátele: *„Dobře víte, co se dalo po celém Judsku: Začalo to v Galileji po křtu, který kázal Jan. Bůh*

reálnou historickou událostí, jak to činí modernizmus a historicko-kritická teologie ve výkladu Písma. Tvrdit, že zdrojem poznání o Božím zjevení je jediné Písmo, vlastně znamená oddělovat Písmo od skutečné historie lidstva a stavět ho do oblasti mýtů. Z toho pak plyne blud modernizmu, který víru chápe jako pouze vnitřní (ezoterickou) záležitost, jejíž souvislost s objektivní realitou se nedá nijak prokázat. A to je velký klam. Křesťanská víra stojí na historické realitě nadpřirozeného Božího zjevení patrného v tomto přirozeném stvořeném světě. Tato realita Božího zjevení se nutně odrazila na skutečných a prokazatelných dějinách lidstva, a to především existencí starozákonní i novozákonní Církve a její Tradice, včetně Písma. I samo Písmo je totiž součástí Tradice v nejširším smyslu tohoto slova. Ani Izrael ani novozákonní Církev nebyli vytrženi z reality tohoto světa. Jsou zde krajiny, města a místa, národy, jejich jazyky, historické a literární památky a mnohé jiné skutečnosti, které jsou nějakým způsobem svědky událostí souvisejících s Božím zjevením, jež je nám v Písmu a Tradici uchováno. Už z tohoto důvodu je oddělování Písma od Tradice nesprávné.

Klíč k Písmu

Bez Tradice obsažené a zakořeněné už v kulturách národů bychom velmi tápali v přijetí Písma svatého, nic by nám neřikalo a neměli bychom po ruce dost důvodů mu věřit. Jsou totiž určitá základní duchovní axiomata, které lidé zpravidla přijímají dřív, než otevřou Bibli, ba dřív, než začnou navštěvovat Církev a aktivně se seznamovat s její naukou. Takovými základními pravdami je správný pojem Boha, pojetí světa jako něčeho konečného a stvořeného, pojetí člověka a jeho nadpřirozeného cíle apod. Tyto pravdy jsou jakýmsi nutným interpretačním klíčem k Písmu. Proto si také Bůh ve Starém zákoně vytvořil vyvolený národ, a proto Kristus založil Církev, - společnost věřících, která jako každá jiná lidská společnost má svou určitou kulturu, žije zde na zemi v určitém prostředí, kterým je formována a které sama formuje. Proto i naši otcové, když přijali evangelium z úst sv. Cyrila a Metoděje, přijali s ním nejen Písmo, ale také liturgické texty, obsahující církevní tradici, a Nomokánon čili právní řád a s ním do značné míry i celou kulturu převzatou z řecké Byzance, která už byla více méně proniknuta duchem Božího zjevení. Písmu by ani nemohli rozumět, kdyby ho nepřinesli učitelé, kteří ho vysvětlovali, a kdyby spolu s evangeliem nepřijali i osvědčenou křesťanskou kulturu.

Nesmrtelnost duše a věčnost pekla – apologie proti adventistům

*„Bratři, nechceme vás nechat v nevědomosti o údělu těch,
kdo zesnuli.“ (1Sol 4,13)*

Mezi církvemi, které jsou pokládány za křesťanské, konají dnes asi nejpůsobivější misii tzv. adventisté. Šíří se jejich přednášky z biblické archeologie a historie, proti evolucionismu, ale také proti papežství, proti jezuitům a proti katolicizmu vůbec. Adventisté rovněž nabízejí pěkně zpracované filmy i tištěné materiály, propagují zdravý životní styl, který však míchají se starozákonnými předpisy o pokrmech. Jasně odsuzují např. homeopatii i jiné formy alternativní medicíny a další hříchy proti prvním Božím přikázáním a prezentují se celkově jako vzoroví křesťané. Vedle mnoha pravdivých a užitečných informací se ale v adventistických materiálech skrývá i velice nebezpečný smrtící jed! Jde o falešné evangelium, které odporuje evangeliu Ježíše Krista v samotné jeho podstatě, v otázce spasení!

neexistuje věčný trest a když po smrti beztak nic není. Na co pak potřebuji Spasitele? Od čeho mám být spasen, když ne od věčného pekla? Pak platí „*jezme a pijme...*“ (1Kor 15,32). Totéž platí o jehovistech, jen s tím rozdílem, že je ostatní křesťané za křesťany nepokládají. Kdežto adventisté se mezi církvemi těší velkému obdivu, a tak mohou účinněji oklamat více popletených křesťanů.

Co Bůh zjevil o posmrtném údělu?

Všechny křesťanské církve vyznávají v Apoštolském vyznání víry, že Ježíš Kristus „*sestoupil do pekel*“ či „*k zesnulým*“, což je totéž. Tento článek Kréda stojí na Božím slově. Apoštol Pavel svědčí: „*Co jiného znamená ‚vystoupil‘, než že předtím sestoupil do spodních částí země?*“ (Ef4,9).¹³ Také na jiných místech, která si ukážeme o kousek dále, Písmo jasně říká, že Ježíš Kristus ani při své smrti nepřestal být člověkem podobným nám ve všem kromě hříchu a jeho lidská duše oddělená od těla (ne však od jeho Božství) sestoupila na místo, kde se nacházely duše všech lidí zesnulých od stvoření světa. Toto místo nazývá Písmo podsvětím či peklem. Jakousi částí tohoto podsvětí bylo tzv. „*lůno Abrahámovo*“ (viz Lk 16,22),

¹³ „*eis ta katotera mere tes ges*“

nedokázal sečíst, ze všech ras, kmenů, národů a jazyků, jak stojí před trůnem a před tváří Beránkovou, oblečení v bílé roucho, palmové ratolesti v rukou. A volali velikým hlasem: „Díky Spasiteli, Bohu našemu, sedícímu na trůnu, a Beránkovi.““ (Zj 7,9-10). Je tedy zásadní rozdíl v údělu zesnulých věřících ve Starém a Novém zákoně. Písmo ale svědčí o posmrtné existenci jedněch i druhých.

Ti, kdo umírají sice v čase Nového zákona, ale v nevěře čili ve stavu hříchu, bez života Božího, těch se Kristovo vykupitelské dílo nějak zásadně nedotýká. Jdou stejně jako ve Starém zákoně do pekla. Peklo je věčné, stejně jako nebeská blaženost spasených je věčná. To je zcela zřejmé ze slov samotného Spasitele v Mt 25,46: „*A půjdou do věčných muk, ale spravedliví do věčného života.*“ a z jiných podobných slov Nového i Starého zákona, která si ukážeme, podobně jako i z nepřetržité pravověrné Tradice.

Duše Kristova

Jednomu adventistickému kazateli byla položena otázka, zda Kristova lidská duše existovala i v čase od jeho smrti do zmrtvýchvstání a co se s ní v tom čase dělo. Kazatel odpověděl, že neví, že o tom prý Písmo nic neříká. I když tento kazatel jinak znal Písmo velmi dobře, něco mu zřejmě uniklo.

Apoštol Petr píše: „*Kristus dal svůj život jednou provždy za hříchy, spravedlivý za nespravedlivé, aby nás přivedl k Bohu. Byl usmrčen v těle, ale obživen Duchem. Tehdy také přišel vyhlásit zvěst duchům ve vězení, kteří neuposlechli kdysi ve dnech Noémových.*“ (1Petr 3,18-20).¹⁵ Zde tedy Písmo svědčí nejen o tom, že Kristus sestoupil do pekel, ale i o tom, že na tomto místě se v tom čase také setkal s dušemi lidí, kteří zemřeli při potopě světa. Jak by to ale bylo možné, kdyby duše umíraly spolu s tělem? A také v listu Římanům čteme: „*Avšak spravedlnost založená na víře mluví takto: 'Nezabývej se myšlenkou: kdo vystoupí na nebe?' - aby Krista přivedl dolů - 'ani neříkej: kdo sestoupí do propasti?' - aby Krista vyvedl z říše mrtvých.*“ (Ř 10,6-7). Pravda víry, že Kristus při své smrti sestoupil do říše zesnulých, kde se setkal s dušemi starozákonních spravedlivých, je tedy výslovně potvrzena Písmem.

Kromě toho, jestliže Kristova lidská duše existovala i během jeho smrti, musí totéž platit o každé jiné lidské duši. Podle

¹⁵ Je zajímavé, že v knize „*Adventisti siedmeho dňa veria...*“ se sice nacházejí citáty 1Petr 3,18 i 1Petr 3,20, ale verš 19., v němž je řeč o setkání Krista se zesnulými v podsvětí, se v celé knize nenachází, ač téma lidské duše a její „smrti“ či „spánku“ se zde rozebírá v 7. kapitole i jinde. Slova o sestoupení Krista do „spodních částí země“ z Ef 4,19 se v celé knize nikde nepřipomínají, a tento citát je v některých překladech Pisma přeložen tak, že se o „spodních částech země“ vůbec nemluví.

Bůh mohl tu novou zemi stvořit, musí nejdřív ukončit peklo, a až pak obnovit zemi. Na to v podstatě není už co odpovídat, protože neexistuje žádný důvod si myslet, že by peklo mělo být na povrchu země. A jak si ještě ukážeme, peklo nezačne hořet až po posledním soudu, nýbrž hoří už dnes a přicházejí do něj duše těch, kdo odpírají Božímu slovu a svádějí duše lživými a bezbožnými naukami.

Smrt duchovní a fyzická

Z Písma víme, že není smrt jako smrt. Je smrt fyzická a smrt duchovní, podobně jako je život fyzický a duchovní. Když Bůh Adamovi oznámil, že jeho neposlušnost bude trestat smrtí, mluvil o dvojí smrti. Následkem hříchu je tedy nejen smrt těla, ale i smrt duchovní, která znamená oddělení duše od Boha a tvoří jakousi propast mezi člověkem a Bohem (por. Iz 59,2; Lk 16,26). Smrt tedy není zánikem duchovní podstaty člověka (duše) ani ztrátou vědomí.

V Gn 2,17 říká Bůh: „*Ze stromu poznání dobrého a zlého však nejez. V den, kdy bys z něho pojedl, propadneš smrti.*“ Doslova: „smrtí zeměš“.¹⁸ Tentýž termín používá i pokušitel v Gn 3,4: „*Had ženu ujišťoval: „Nikoli, nepropadnete smrti.*“

¹⁸ Hebrejský text: „muth thmuth“; Septuaginta: „thanatho apothaneiste“, Vulgáta: „morte morieris“.

Božství Kristovo ve Starém zákoně – „Hlavou stvořil Bůh nebesa i zemi.“

Problém farizeů a saduceů

Nosným tématem evangelií jsou jednak zázraky Pána Ježíše, jeho Božské učení a ruku v ruce s tím i jeho spor s farizeji a vůdci židovského národa! Ti jej od začátku odmítli přijmout a uznat za Mesiáše! Tím de facto založili nové judaistické náboženství. Liberální pseudokřesťanské výklady evangelií nám představují „chudáky farizeje a zákoníky“, kteří byli „nešťastnou náhodou“ postaveni před nepochopitelné tajemství Kristova Božství, a to bylo sousto, které oni – „pravověrní židé“, odkojení čistým monoteizmem – prostě nemohli skousnout. Tím je nám v podtextu vnucován pocit, jako by apoštolové a první obec židokřesťanů v Jeruzalémě byli vlastně jen nějakou neortodoxní odnoží (sektou) původního židovství. Současný judaismus je naproti tomu představován jako to pravé pokračování Starého zákona. Tato nebetyčná lež je udržována při životě zamlčováním skutečnosti, že židé byli už ve Starém zákoně dopředu jasně

všech lidí a nemá lidskou moudrost a hned nato sděluje toto největší tajemství o Božím Synu. Tím tento záhadný Agúr vlastně říká, že to, co nám tu sděluje, je tou největší moudrostí, která nepochází od lidí, ale od Boha. Tajemství Božího Syna je tedy tím vlastním důvodem, proč vůbec Písmo na tolika místech o moudrosti pojednává.

Moudrost jako prostředek k uchopení osobního Boha

Ze starozákonních textů o moudrosti si ukážeme, že Moudrost Boží je totožná s Božím Synem. Nejprve si ale uveďme několik citátů, kde Moudrost nevystupuje výslovně jako osoba. Tato místa mají také důležitý vztah k našemu tématu – k Moudrosti Boží jakožto Božímu Synu. Je na nich totiž ukázáno na velikost Božího díla, nesmírnou Boží moc, nekonečnost Božího vědění a na tajemství lidského i Božího rozumu jako takového. Tato místa učí vlastně člověka uvědomění si samého sebe jako rozumné bytosti-osoby. A to je nutný předpoklad pro poznání nemateriální povahy lidské duše a existence duchovních skutečností. A tak člověk, osvícený Boží Moudrostí, která se s ním „setkává na všech jeho cestách a ve všech jeho myšlenkách“ (Mdr 6,16), dochází k poznání Boha, jeho nemateriální, nestvořené, věčné, všemohoucí a osobní podstaty (por. Mdr 13; Ř 1,18). Toto poznání

Prostý věřící, ať už ve Starém nebo Novém zákoně, má už z těchto slov knihy Přísloví jasno, že Moudrost je totožná se Synem Božím. Hospodin má ale trpělivost i s těmi „příliš moudrými“ a zjevení svých tajemství jim mnohanásobně opakuje:

V Knize Moudrosti je řečeno: *“Poznal jsem věci skryté i zjevné, všemu naučila mne strůjkyně všeho – moudrost. Neboť v ní je duch myslící a svatý, jedinečný a přitom mnohotvárný, duch jemný, hbitý, pronikavý, neposkvrněný, spolehlivý, neproměnný, milující dobro, čínorodý, nespoutaný, dobročinný, lidumilný, pevný, bezpečný, klidný, všemohoucí, všeobzírající, prostupující všechny duchy rozumné, čisté a přejemné. Nad každý pohyb je moudrost pohyblivější, svou ryzostí proniká a prostupuje všechno. Je dechem Boží moci, čirým výronem slávy Všemohoucího; proto nic poskvrněného se do ní nevloudí. Je odleskem věčného světla, nezkaleným zrcadlem Božího působení (řec. „energeias“) a obrazem jeho dobrotivosti. Je jediná, ale může všechno, setrvává v sobě samé, a přece vše obnovuje, v každém pokolení vchází do svatých duší a vytváří Boží přátele a proroky.“ (Már 7,21-27).* Zde je jednak řeč o vlastnostech Boží Moudrosti, a pak také o její přirozenosti i o tajemném vztahu, kterým tato Moudrost přijímá účast na této přirozenosti Boží, čili o způsobu jejího

zrození. Vlastnosti jsou jednoznačně Božské – všemohoucnost, vševědoucnost, všudypřítomnost atd. Přirozenost Moudrosti je charakterizována jako: *dech Boží moci, čirý výron slávy Všemohoucího, odlesk věčného světla, nezkalené zrcadlo Božího působení a obraz jeho dobrotivosti*. Tím je naznačeno, jakým tajemným způsobem přijímá Moudrost účast na Boží přirozenosti, tedy jak je z Boha zrozena. Ohledně tohoto zrození jsou tu vlastně sděleny dvě věci: Zaprvé, že plazení Moudrosti je něčím, co plyne přímo z Boha, tedy není to něco mimo Něj, jak by tomu bylo v případě stvoření. Zadruhé, že jde o utváření jakéhosi obrazu Boží přirozenosti. „Vyplynutí“ této osoby zvané Moudrost přímo z Boží podstaty je vyjádřeno prvními dvěma výrazy: „*dech Boží moci*“, „*čirý výron slávy Všemohoucího*“. To, že Moudrost se rodí jakýmsi utvořením obrazu Boží podstaty, je zas vyjádřeno dalšími třemi výrazy: „*odlesk věčného světla*“, „*nezkalené zrcadlo Božího působení*“ a „*obraz jeho dobrotivosti*“.

U charakteristiky: „*nezkalené zrcadlo Božího působení*“ by se na první pohled mohlo zdát, jako by se tím naznačovalo, že tato Moudrost je něčím stvořeným, tedy odlišným od Boha, protože slova „*Boží působení*“ evokují myšlenku na Boží stvořitelenskou činnost. Musíme si ale uvědomit, že Boží činnost

kteře se stalo ze všeho nejdřív, a to úkonem věčného rozumového sebezpoznání Boha.

Ježíš v knize Genesis

O přítomnosti Moudrosti Boží při stvoření světa a o tom, že svět byl stvořen skrze ni a v ní, tedy v Kristu, se ostatně zmiňují hned první slova Písma svatého: „*Na počátku stvořil Bůh nebesa a zemi...*“ (Gn 1,1). V hebrejštině je tady doslova řečeno: „*b rešit bara elohim*“ - „*v počátku stvořil Bůh*“. Ovšem: „*v počátku*“ je možno přeložit i „*v hlavě*“. Slovo „*elohim*“ je vlastně množné číslo, doslova: „*bohové*“, přičemž židovská tradice to vždy četla ve smyslu jeden jediný Bůh a toto označení chápala jako jakýsi majestátní plurál. Pokud budeme číst: „*v hlavě (=skrze hlavu, hlavou) stvořil Bůh nebesa a zemi*“, pak to samozřejmě znamená, svým Božským rozumem neboli svou moudrostí, protože fyzicky Bůh jistě žádnou hlavu nemá. Zcela správný by tedy byl i překlad: „Skřez svou moudrost stvořil Bůh nebesa...“.

Kromě onoho „majestátního plurálu“ „*elohim*“, jsou tu ale i Boží slova: „*učinme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby...muže a ženu je stvořil*“ (1,26-27). Bůh tedy mluví

překlady ke knize Sirachovec není text první kapitoly v hebrejštině v současnosti znám.

Obsah:

Objektivní Boží zjevení – apologie katolické Tradice	5
<i>Je nějaká jistota?</i>	5
<i>Je zjevení možné?</i>	8
<i>Jak víme, co Ježíš učil?</i>	15
<i>Tedy Písmo anebo Tradice?</i>	17
<i>„Svědectví dvou je pravé“ (J 8,17)</i>	19
<i>Tajemná kniha</i>	24
<i>Sola scriptura</i>	25
<i>Klíč k Písmu</i>	29
<i>Kde se můžeme s obsahem Tradice seznámit?</i>	30
<i>Plná jistota</i>	31
<i>Užití zdroje:</i>	32
Nesmrtelnost duše a věčnost pekla – apologie proti adventistům	33
<i>„Bratři, nechceme vás nechat v nevědomosti o údělu těch, kdo zesnuli.“ (1Sol 4,13)</i>	33
<i>Co Bůh zjevil o posmrtném údělu?</i>	36
<i>Duše Kristova</i>	40
<i>Předpisy o pokrmech</i>	43
<i>Očistec</i>	45
<i>Šest námitek proti věčnosti pekla</i>	48
<i>Smrt duchovní a fyzická</i>	53
<i>Věčné peklo</i>	58
<i>Nesmrtelnost duše</i>	60

<i>Užití zdroje:</i>	62
Božství Kristovo ve Starém zákoně – „Hlavou stvořil Bůh nebesa i zemi.“	63
<i>Problém farizeů a saduceů</i>	63
<i>Období do Davida</i>	64
<i>Davidovi zjevení Boží Syn</i>	67
<i>Zjevení Mesiášova Božství v období proroků</i>	70
<i>Syn Boží a Boží Moudrost</i>	76
<i>Moudrost jako prostředek k uchopení osobního Boha</i>	77
<i>Moudrost je osoba</i>	81
<i>Ježíš v knize Genézis</i>	87
<i>Moudrost Boží je totožná s Božím Synem a Mesiášem</i>	89
<i>Každý jazyk vyzná...</i>	93
<i>Užití zdroje:</i>	94

Další chystané díly apologie:

Apologie II. – Neporušenost a věrohodnost Písma

Apologie III. – Vnitřní jednota učení Písma (apologie činů patriarchů)

Apologie IV. – Rozumové důkazy Boha a lidské duše

Apologie V. – Církev a papežství

Další texty viz na:

pravover.cz

Odmítání Tradice protestanty, popírání nesmrtelnosti duše adventisty a jehovisty a přehlížení starozákonních proroctví o Božské přirozenosti Mesiáše liberálními teology jsou tři bludy, jejichž společným jmenovatelem je judaizující pojetí křesťanství. Pravdivé křesťanství počítá s osobou Bohočlověka Pána Ježíše Krista a jeho reálným působením v životě člověka a dějinách lidstva.